

II – MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH SINH HỌC 7

Khi học xong chương trình SH 7, HS phải quán triệt được những yêu cầu sau :

1. Kiến thức

a) *Kiến thức về hình thái cấu tạo và chức năng sống* : HS liên hệ chặt chẽ giữa kiến thức hình thái cấu tạo với chức năng sống và điều kiện sống của

5

– Kỹ năng xử lý các thông tin phát hiện được, kết hợp với kiến thức đã có và vốn kinh nghiệm của bản thân, bằng những thao tác tư duy (phân tích, đối chiếu, so sánh, tổng hợp, khái quát hoá, để rút ra được những kết luận, lĩnh hội các kiến thức mới.

– Kỹ năng thực hành giải phẫu, phân tích mẫu mổ những loài điển hình, kỹ năng mô tả, nhận biết, xác định vị trí, cấu tạo các cơ quan, mối quan hệ cấu tạo và chức năng của các chi tiết cấu tạo một cơ quan và các cơ quan trong một hệ cơ quan.

– Kỹ năng thực hành sưu tầm, bảo quản mẫu vật làm các bộ sưu tập nhỏ, kỹ năng sử dụng các thiết bị thí nghiệm.

b) Kỹ năng học tập trong đó chú trọng kỹ năng tự học, biết sử dụng sách giáo khoa, sách tham khảo để hiểu sâu và mở rộng kiến thức, biết hệ thống hoá kiến thức dưới dạng sơ đồ, bảng, biểu, biết cách hợp tác trong học tập, biết tự đánh giá những kiến thức tiếp thu.

c) Kỹ năng vận dụng kiến thức đã học vào việc giải thích các hiện tượng tương tự đã được học. Các hiện tượng đó có thể hoặc gặp trong sách, báo, trong thiên nhiên, trong thực tiễn chăn nuôi hoặc trong đời sống. Có thể vận dụng các kiến thức đã học để giải quyết một số vấn đề đơn giản do thực tiễn đặt ra.

3. Thái độ, hành vi

– Hình thành niềm tin khoa học vào những kiến thức đã học để giải thích xử lý, giải quyết những vấn đề tương tự với những điều đã học một cách tự tin và sáng tạo.

– Có ý thức và thói quen bảo vệ động vật và môi trường sống của động vật.

– Có ý thức tham gia vào một số hoạt động bảo vệ môi trường ở địa phương.

– Xây dựng được tình cảm đối với thiên nhiên. Xây dựng được niềm vui, hứng thú trong học tập.

những loài động vật điển hình trong một ngành hay trong một lớp. Điều này phản ánh những đặc điểm cơ bản nhất của một ngành hay một lớp.

b) Kiến thức phân loại : Kiến thức phân loại được thể hiện nhiều trong mục “Sự đa dạng và tập tính của ngành hay của lớp”, phản ánh các nhóm sinh thái khác nhau trong một ngành hay trong một lớp. Nói lên đặc điểm sinh học gắn với những điều kiện sống, lối sống đa dạng đặc trưng của ngành hay lớp ấy và được khái quát thành những đặc điểm chung của một ngành hay một lớp động vật. Đây là yêu cầu kiến thức về phân loại thể hiện trong mục “Tính đa dạng” mà HS phải quán triệt khi trình bày đặc điểm chung của ngành hay của lớp hoặc sự thích nghi của ngành hay của lớp với điều kiện sống của chúng.

c) Kiến thức tiến hoá : Kiến thức tiến hoá thể hiện mối quan hệ họ hàng và tiến hoá giữa các ngành hoặc các lớp động vật với nhau, đảm bảo tính hệ thống về mặt nguồn gốc và tiến hoá trong quá trình phát triển của chúng. Trong quá trình phát triển tiến hoá, động vật đi từ động vật đơn bào tới động vật đa bào, từ động vật đa bào bậc thấp lên động vật đa bào bậc cao. HS quán triệt yêu cầu đối với kiến thức tiến hoá để khi học hoặc tìm hiểu một nhóm động vật nào bao giờ cũng phải xác định được vị trí về mặt chủng loại phát sinh ra nó và không được tách chúng ra khỏi con đường phát sinh chủng loại chung của cả nhóm động vật đó.

d) Kiến thức về tầm quan trọng thực tiễn : Hoạt động sống của mỗi loài sinh vật thể hiện vai trò sinh học của chúng trong tự nhiên góp phần duy trì sự ổn định, cân bằng sinh học trong tự nhiên qua đó con người đánh giá được những loài động vật có ích và có hại đối với con người, thậm chí đánh giá được những mặt có ích hoặc có hại biểu hiện trong cùng một loài. Hiểu rõ được điều này cần thận trọng khi đánh giá về tầm quan trọng thực tiễn của chúng. Trong những kiến thức về tầm quan trọng thực tế, cần đặc biệt lưu ý tới những động vật có tầm quan trọng thực tế ở địa phương.

2. Kỹ năng

a) Phát triển tư duy “hình tượng cụ thể – quy nạp” trên cơ sở đó hình thành những kỹ năng quan sát, thực hành thí nghiệm. Những kỹ năng này được trình bày cụ thể như sau :

– Kỹ năng quan sát trên vật sống, mẫu ngâm, mô hình, hình vẽ các hiện tượng sinh học, từ đó phát hiện ra những thông tin cần thiết cho việc xây dựng kiến thức mới.